

[Tørnæs]

bejdstid og arbejdstidstilrettelæggelse baseret på ministerens redegørelse, og jeg skal i store træk henvise til, hvad vi fremførte ved den lejlighed.

Det er fortsat vores opfattelse, at bekæmpelse af arbejdsløsheden først og fremmest, som det også har vist sig, skal ske igennem den økonomiske udvikling ved, at der skabes bedre vilkår for erhvervslivet og dermed muligheder for flere arbejdspladser.

Den økonomiske udvikling er jo inde i en gunstigere atmosfære; det kan man se både på produktionen og på, at beskæftigelsen i de private erhverv viser en klar forøgelse. Det er i den forbindelse efter vores opfattelse overordentlig vigtigt, at der holdes fast ved regeringens økonomisk-politisk linje, og jeg vil i den sammenhæng understrege nødvendigheden af, at en stram indkomstpøolitik fortsættes.

Hvad angår arbejdstiden, kan man have sine tvivl om, hvorvidt en generel arbejdstidsforkortelse vil kunne løse nogen økonomiske problemer overhovedet, og man kan have sine tvivl om, hvorvidt det kan ske gennem beskæftigelsesmæssige foranstaltninger, især hvis der er tale om, at der skal ydes lønkompensation. Man løber efter vores opfattelse nemt den risiko, at en generel arbejdstidsnedsættelse vil få den modsatte virkning af det, som vi må gå ud fra er forespørgernes hensigt.

Men arbejdstiden kan jo også nedsættes på andre måder end ved, at den ugentlige arbejdstid nedsættes for alle samtidig. Man kan pege på lempeligere regler for arbejdstidens placering i døgnet: på deltid, flekstid, holddrift, opsparring af fridage og mange andre ordninger, der vil være til fordel, hvis de kommende kollektive aftaler i størst muligt omfang skaber frihed for arbejdsgivere og lønmodtagere til at tage stilling til arbejdstidsreglerne på de enkelte pladser. Specielt hvad angår de mindre virksomheder, er vi overordentlig bekymrede for, at en generel arbejdstidsforkortelse vil give dem øgede vanskeligheder. Det er jo netop den type virksomheder, som har haft sværest ved at klare den økonomisk dårlige situation og ved at komme med i det økonomiske opsving. Dér, hvor man har ansat én eller to medarbejdere, er det ikke umiddelbart nærliggende at tro, at man ville kunne ansætte en ekstra

blot ved at sætte arbejdstiden ned med nogle timer.

Hvis vi ser på den teknologiske udvikling i den seneste menneskealder, må vi konstatere, at der hele tiden er sket en gradvis nedgang i arbejdstiden og dermed en tilsvarende forøgelse af fritiden, og man skal være meget stivbenet, hvis man ikke tror, at denne udvikling vil fortsætte. Men vi vil kraftigt henstille til både det private arbejdsmarked og for så vidt også det offentlige arbejdsmarked, at man i fremtidens samfund gør arbejdstidsreglerne så smidige og så individuelle som muligt.

Det er ingen hemmelighed, at der i visse af fagforbundene – hovedsagelig dér, hvor der beskæftiges mange kvinder – er en stærk modstand mod deltid og flekstid. Vi vil alligevel appellere til, at man får brudt den fordom, at deltids- og flekstidsbestemmelser skulle være vendt mod kvindernes beskæftigelse på arbejdsmarkedet. Vi er tværtimod af den modsatte opfattelse.

Hvis jeg skal prøve på at summere op, hvilke faktorer der kunne have indflydelse på og bør tages i betragtning ved arbejdstidstilrettelæggelsen, er det først og fremmest mængden af det arbejde, der bliver, og muligheden for at bevare og udbygge konkurrenceevnen. Jeg synes, det er glædeligt at konstatere, at man i den private sektor i 1984 påregner at kunne beskæftige 20.000 flere end sidste år, således at der i 1984 vil være flere ansat i den private sektor, end vi har haft tidligere. Det er en afgørende forudsætning for øget beskæftigelse, at konkurrenceevnen bevares og udbygges.

Hvad angår den teknologiske udvikling, er der næppe tvivl om, at den stiller krav om større og større investeringer i de produkter, som vil blive fremstillet. Den logiske konsekvens må være, at det for at bevare og udbygge konkurrenceevnen er nødvendigt, at produktionsapparatet udnyttes mere og mere og i hvert fald ikke mindre og mindre. Det tilsiger i hvert fald, at der ikke skal ske en generel sænkning af arbejdstiden.

En anden faktor, der er værd at have med i betragtning, er tilgangen til arbejdsmarkedet. Når arbejdsledigheden ikke nominelt allerede er faldet, skyldes det, at tilgangen til arbejdsmarkedet har været større end afgang. Det er forhold, som vil ændre sig i løbet af 1986-87, hvor den forventede tilgang til